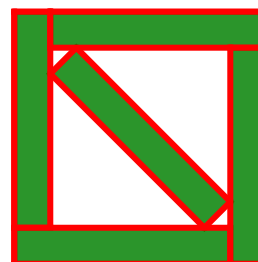

Problemes de Geometria per a l'ESO 246

2451.- En un quadrat s'han inscrit cinc rectangles iguals. Calculeu la proporció entre la suma de les àrees dels cinc rectangles i l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de centre O i costat $\overline{AB} = c$

Siga el rectangle $AKLM$.

Siga $\overline{AK} = x, \overline{AM} = c - x$

La proporció que cerquem és:

$$k = \frac{5 \cdot x(c - x)}{c^2}$$

$$\overline{OA} = \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

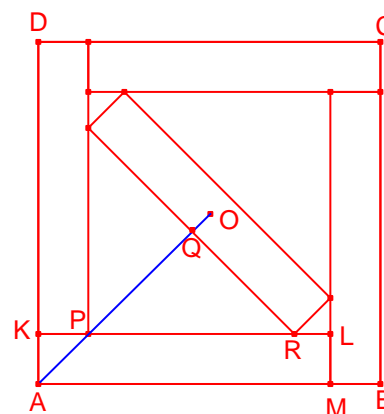
$$\overline{OA} = \overline{AP} + \overline{PQ} + \overline{OQ} = x\sqrt{2} + \frac{1}{2}(c - x) + \frac{1}{2}x$$

Simplificant:

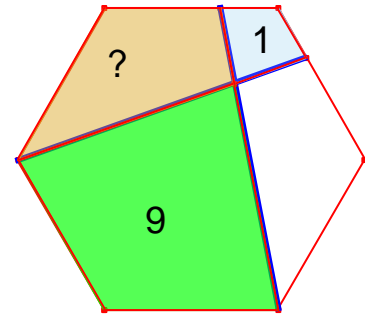
$$x = \frac{1}{4}(\sqrt{2} - 1)c$$

La proporció de les àrees és:

$$k = \frac{5 \cdot \frac{1}{4}(\sqrt{2} - 1)c(c - \frac{1}{4}(\sqrt{2} - 1)c)}{c^2} = \frac{5}{8}$$

2462.- Dos segmentos d'un hexàgon regular formen dos cometes d'àrees 9 i 1, respectivament, Calculeu l'àrea de l'altre quadrilàter ombrejat.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de centre O .

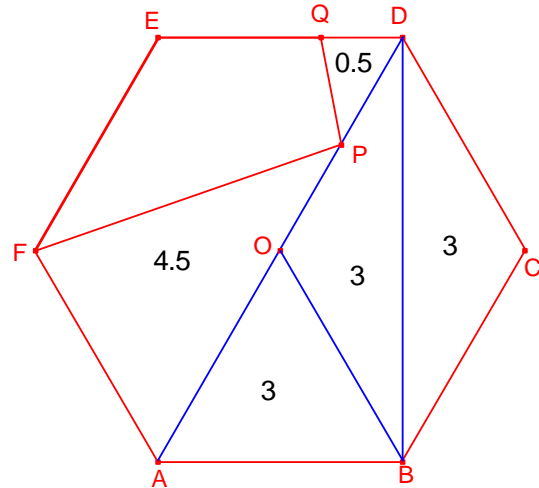
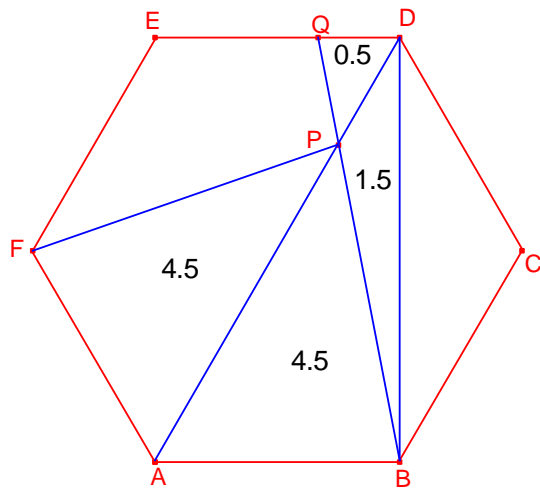
La diagonal $\overline{AD}$ divideix els dos cometes, amb triangles d'igual àrea cadascun d'ells.

$$S_{ABP} = \frac{9}{2}, S_{DQP} = \frac{1}{2}$$

Els triangles $\triangle ABP, \triangle DQP$ són semblants.

La raó de semblança és l'arrel quadrada de les àrees.

$$\frac{\overline{DQ}}{\overline{AB}} = \sqrt{\frac{1}{9}} = \frac{1}{3}$$

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{BP} = 3 \cdot \overline{PQ}$$

Aleshores,

$$S_{BDP} = 3 \cdot S_{DQP} = \frac{3}{2}$$

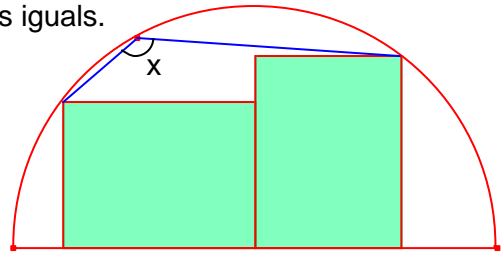
$$S_{ABD} = \frac{9}{2} + \frac{3}{2} = 6$$

$$S_{BOD} = S_{BCD} = \frac{1}{2} S_{ABD} = 3$$

$$S_{ADEF} = S_{ABCD} = 9$$

$$S_{PQEF} = S_{ADEF} - S_{APF} - S_{PDQ} = 9 - \frac{9}{2} - \frac{1}{2} = 4$$

2453.- Dins del semicercle hi ha inscrits dos rectangles iguals.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

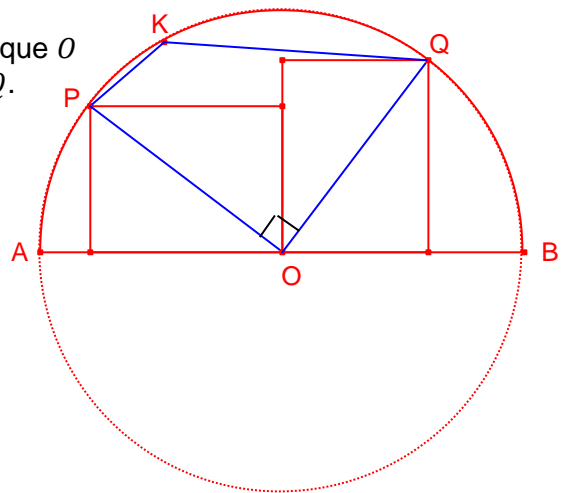
Siga O el vèrtex comú als dos rectangles.

El punt O és el centre de la semicircumferència ja que O pertany al diàmetre i està a igual distància de P i Q .

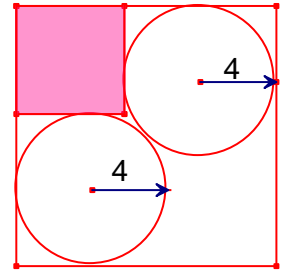
$$\angle POQ = 90^\circ$$

$\angle PKQ$ és inscrit a la circumferència de diàmetre $\overline{AB}$ i abraça 270°

Aleshores, $\angle PKQ = \frac{270^\circ}{2} = 135^\circ$

2454.- Dues circumferències tangents de radi 4 són tangents a un quadrat.
 Calculeu l'àrea del quadrat ombrejat.

Solució:

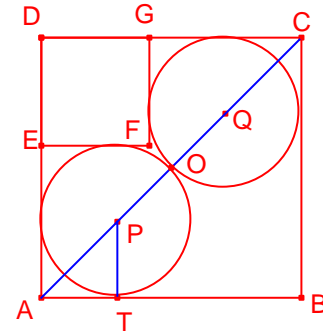
Siga $ABCD$ el quadrat exterior de centre O .

Siga $DEFG$ el quadrat interior.

Siguen P, Q els centres de les dues circumferències.

$$\overline{PQ} = 2 \cdot 4 = 8$$

Siga T el punt de tangència de la circumferència de centre P i el costat AB

Aplicant el teorema de Pitàgores

triangle rectangle $\triangle ATP$

$$\overline{AP} = \overline{CQ} = 4\sqrt{2}$$

$$\overline{AC} = 2\overline{AP} + \overline{PQ} = 8 + 8\sqrt{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABC$

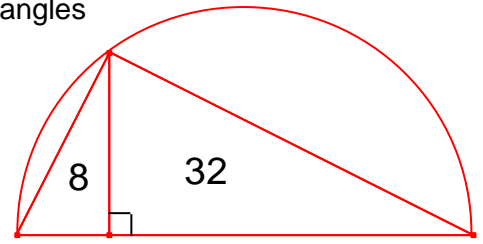
$$\overline{AB} = \frac{\sqrt{2}}{2} \overline{AC} = 8 + 4\sqrt{2}$$

$$\overline{DE} = \overline{AB} - \overline{AE} = 4\sqrt{2}$$

L'àrea del quadrat $DEFG$ és:

$$S_{DEFG} = \overline{DE}^2 = 32$$

2455.- En un semicercle s'han dibuixat dos triangles rectangles d'àrees 8 i 32. Calculeu l'àrea del semicercle.

Solució:

Siga $\overline{AB}$ el diàmetre del semicercle i O el seu centre.

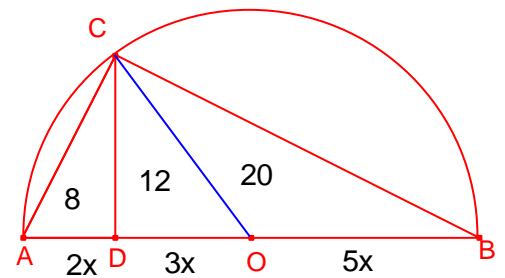
Siguem $\triangle ADC$, $\triangle BDC$ els triangles rectangles d'àrees 8 i 32, respectivament.

Per ser angle inscrit i abraçar el diàmetre:

$$\angle ACB = 90^\circ.$$

Els triangles $\triangle AOC$, $\triangle OBC$ tenen la mateixa àrea aleshores:

$$S_{CDO} = 12, S_{OBC} = 20$$

Aleshores, les bases dels triangles $\triangle ADC$, $\triangle DOC$, $\triangle OBC$ estan en proporció 8: 12: 20

Siguem $\overline{AD} = 2x$, $\overline{DO} = 3x$, $\overline{OB} = 5x$.

Aplicant el teorema de l'altura al triangle rectangle $\triangle ABC$:

$$\overline{CD}^2 = \overline{AD} \cdot \overline{BD}$$

$$\overline{CD}^2 = \overline{AD} \cdot \overline{BD} = 2x \cdot 8x = 16x^2$$

$$\overline{CD} = 4x$$

Calculant l'àrea del triangle $\triangle ADC$:

$$\frac{1}{2} 2x \cdot 4x = 8$$

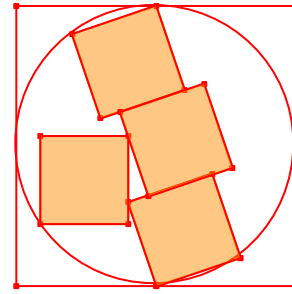
Simplificant:

$$x^2 = 2$$

L'àrea del semicercle de radi $\overline{OA} = 5x$ és:

$$S = \frac{1}{2} \pi (5x)^2 = 25\pi$$

2456.- En quina proporció estan les àrees dels quatre quadrats iguals interiors a la circumferència i el quadrat exterior circumscribit a la circumferència.

Solució:

Efectuem un gir i la figura quedaria:

$ABCD$ el quadrat exterior

Tres quadrats alineats de costat $\overline{PQ}$

Siga $\overline{AB} = \overline{MN} = c, \overline{PQ} = x$

Aleshores, $\overline{PR} = \overline{MN} = c$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PQR$:

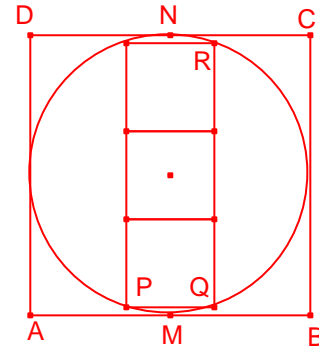
$$x^2 + (3x)^2 = c^2$$

Simplificant:

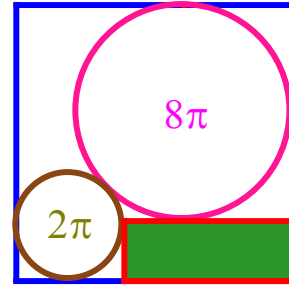
$$x^2 = \frac{1}{10}c^2$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{4S_q}{S_{ABCD}} = \frac{4 \cdot x^2}{c^2} = \frac{2}{5}$$

2457.- En la figura, dos cercles tangents d'àrees $2\pi, 8\pi$ són tangents a un quadrat.
 El rectangle ombrejat és tangent al cercles.
 Determineu la seua àrea.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga R el radi del cercle d'àrea 8π

Siga r el radi del cercle d'àrea 2π

$$R = 2\sqrt{2}, r = \sqrt{2}$$

Siga E la projecció del centre del cercle d'àrea 8π sobre el costat $\overline{AD}$

Siga F la projecció del centre del cercle d'àrea 2π sobre el costat $\overline{AD}$

$$\overline{AF} = r, \overline{EF} = \frac{\sqrt{2}}{2}(R + r), \overline{DE} = R$$

$$c = \overline{AD} = \left(1 + \frac{\sqrt{2}}{2}\right)(R + r)$$

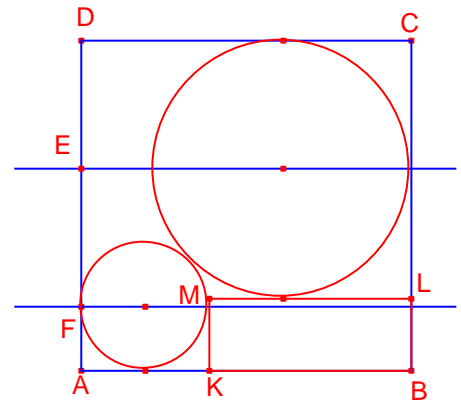
$$c = 3(1 + \sqrt{2})$$

Siga el rectangle $KBLM$.

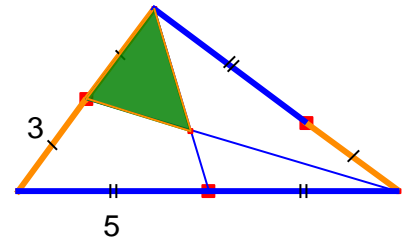
$$\overline{KB} = c - 2r, \overline{KM} = c - 2R$$

L'àrea del rectangle $KBLM$ és:

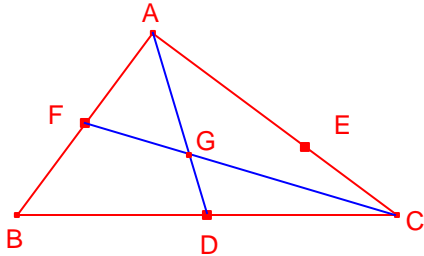
$$\begin{aligned} S_{KBLM} &= (c - 2r)(c - 2R) = c^2 - 2(R + r)c + 4Rr = \\ &= 9(3 + 2\sqrt{2}) - 2 \cdot 3\sqrt{2} \cdot 3(1 + \sqrt{2}) + 16 = 7 \end{aligned}$$

2458.- Els costats d'un triangle s'ha dividit en segments uns de mesura 3 i altres de mesura 5. Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

Solució:

Siga $\triangle ABC$ el triangle exterior.

D, F són punts migs dels costats $\overline{BC}, \overline{AB}$, respectivament.

Aleshores, el punt G , intersecció de les mitjanes $\overline{AD}, \overline{CF}$ és el baricentre.

$$\overline{AB} = 6, \overline{BC} = 10, \overline{AC} = 8$$

Aleshores, el triangle $\triangle ABC$ és rectangle, $A = 90^\circ$

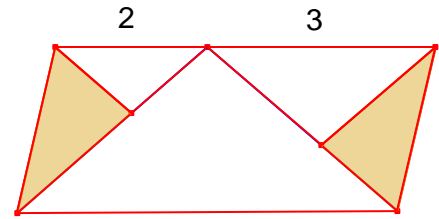
Com que G és el baricentre, l'àrea del triangle $\triangle AFG$ és la sisena part de l'àrea del triangle $\triangle ABC$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 6 \cdot 8 = 24$$

$$S_{AFG} = \frac{1}{6} S_{ABC} = \frac{1}{6} \cdot 24 = 4$$

2459.- En la figura, els triangles no ombrejats són isòsceles.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del paral·lelogram.

Solució:

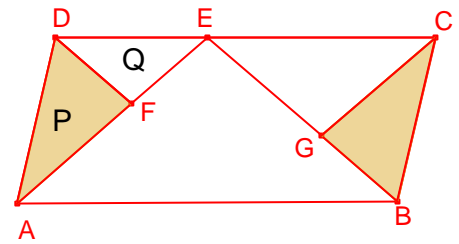
Siga $ABCD$ el paral·lelogram.

Per ser els tres triangles no ombrejats $\triangle DEF$, $\triangle CEG$, $\triangle ABE$ isòsceles, els triangles ombrejats són iguals.

Siga P l'àrea del triangle $\triangle ADF$

Siga Q l'àrea del triangle $\triangle DEF$

Siga S l'àrea del paral·lelogram $ABCD$

El triangles $\triangle DEF$, $\triangle CEG$, $\triangle ABE$ són semblants.

Aleshores, les àrees són proporcionals als quadrats des costats.

$$S_{ABE} = \left(\frac{5}{2}\right)^2 S_{EDF} = \frac{1}{2} S_{ABCD}$$

$$\frac{25}{4} Q = \frac{1}{2} S$$

$$Q = \frac{2}{25} S$$

L'àrea del triangle $\triangle ADE$ és la cinquena part de l'àrea del paral·lelogram $ABCD$.

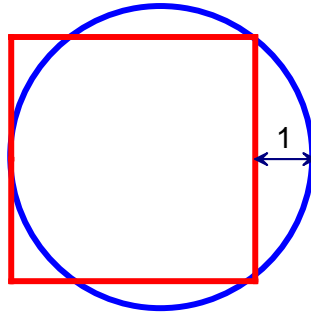
$$P + Q = \frac{1}{5} S$$

$$P = \frac{1}{5} S - Q = \frac{1}{5} S - \frac{2}{25} S = \frac{3}{25} S$$

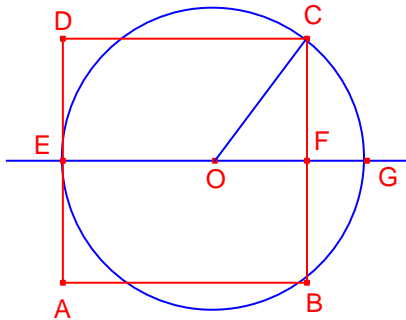
La proporció entre l'àrea de la regió ombrejada i l'àrea del triangle és:

$$\frac{2P}{S} = \frac{6}{25}$$

2460.- Calculeu l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga $\overline{EG} = c + 1$ diàmetre de la circumferència de centre O .

$$\overline{OC} = \frac{c+1}{2}, \overline{OF} = \frac{c-1}{2}, \overline{CF} = \frac{c}{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle OFC

$$\left(\frac{c+1}{2}\right)^2 = \left(\frac{c-1}{2}\right)^2 + \left(\frac{c}{2}\right)^2$$

Simplificant:

$$c^2 - 4c = 0$$

Resolent l'equació:

$$c = 4$$

L'àrea del quadrat és:

$$S_{ABCD} = c^2 = 16$$